

STATENS RÅD FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

VSS MEK

08 333 -31

Samferdselsdepartementet

602.0

Deres ref.:

Vår ref.:

08/8860

Postboks 8010 Dep

Saksbehandler:

ANE

Telefon:

24 16 35 15

E-post:

ane@helsedir.no

0030 OSLO

Dato:

30.09.2008

Forskrift om universell utforming av transportmidler på veg. Høringsuttalelse fra Statens råd for likestilling av funksjonshemmede

Vi viser til brev av 1.7.2008.

Forslaget til forskrift om universell utforming av motorvogn i løyvepliktig transport mv betyr at det i tillegg til bybusser nå også vil bli stilt krav om tilgjengelighet til forstads- og ekspressbusser. Dette vil innebære en vesentlig utvidelse av mulighetene for personer med funksjonsnedsettelse til å kunne benytte kollektivtransport. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede vil samtidig peke på at det er en forutsetning for å kunne ta i bruk bussene at det foretas en oppgradering av bussholdeplassene til universell utforming.

Rådet har for øvrig kommentarer til følgende paragrafer i utkastet til forskrift:

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for løyvepliktig persontransport i rute med buss klasse II og III og i løyvepliktig transport for personer med nedsatt funksjonsevne (yrkestransportloven §§ 4, 6 og 9). Rådet går inn for at buss som går i trafikk utenfor rute(turvogn) skal komme inn under forskriftens virkeområde. Rådet mener derfor at denne kategorien også må oppfylle krav til universell utforming.

§ 4 Krav til buss klasse II og III

Kognitive funksjonsnedsettelse vil ikke kunne imøtekommes fullt ut gjennom universell utforming, jf Ot.prp. nr. 44 (2007-2008), s. 128 og s.140. Det er likevel viktig å legge best mulig til rette ved for eksempel å bruke symboler i stedet for tekst, og dette bør også påpekes i forskriften. Rådet vil også understreke betydningen av at busselskapene innarbeider rutiner for å kunne yte assistanse ved behov til denne målgruppen.

Rådet mener det burde være et krav om elektriske ramper. Rådet viser til veilederen "Buss for alle – En veileder om universell utforming av bussmateriell" (SINTEF 2004) som riktignok peker på at elektriske ramper er relativt kostbare, men at de har mange fordeler. Ved bruk av manuelle ramper må sjåføren forlate plassen for å assistere passasjerer ved av- og påstigning. Slik sett innebærer ikke manuelle ramper full universell utforming. I tillegg vil rådet peke på at det ved bruk av manuelle ramper er

viktig å sørge for tilstrekkelig opplæring av sjåførene.

I henhold til utkastet til forskrift skal det være minst en rullestolplass i hver buss. Rådet mener at dette ikke er tilstrekkelig og går inn for at det forskriftsfestes minimum to rullestolplasser i hver buss.

§ 5. Ytterligere krav til buss klasse II og III

Rådet finner det positivt at det foreslås tatt inn i forskriften at løyvemyndigheten i forbindelse med tildeling av ruteløyve ved konkurranse kan stille ytterligere krav til materiellet enn det som framgår av forskriften. Rådet mener det bør utarbeides en veileder om universell utforming av busser, både for å spre kunnskap om forskriften og for å stimulere busselskapene til å gå lenger enn det forskriften forutsetter.

§ 8. Unntak

Det foreslås at løyvemyndighetene i enkelte tilfelle kan gjøre unntak fra et eller flere av kravene i § 4 Krav til buss klasse II og klasse III og § 6 Spesielle krav til bil for transport for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder ikke kravene til innstigningshjelpemiddel, innfesting av rullestol, bilbelter, brannslukkingsutstyr, førstehjelpsutstyr og arbeidsllys.

Dispensasjoner vil kunne bidra til en svekkelse av forskriftens hensikt om at transportmidler på veg skal være universelt utformet. Rådet kan ikke se at det er behov for en dispensasjonsadgang når det gjelder innkjøp av nye busser etter 1.1 2009. Her bør må det være mulig å stille krav om full universell utforming av bussene. Det er mulig at det kan være et behov for å ha en dispensasjonsadgang ved ombygging av busser, men muligheten til å kunne få dispensasjon må i så fall være svært begrenset. Rådet kan ikke se at det skulle være noen grunner for for eksempel å gi dispensasjon fra kravet i § 4 om automatisk holdeplassannonsering med tale og elektronisk tavle inne i bussen.

§ 9. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

Det heter her at "Transportmidler som er godkjent tidligere og som bygges om kan godkjennes i tråd med § 3." Rådet mener at det må være et krav at busser som skal bygges om også skal godkjennes i tråd med § 3. Dette innebærer at "kan" i ovennevnte formulering bør erstattes med "skal".

Vennlig hilsen

Tine Øverlier
sekretariatsleder

Anders Eriksen
rådgiver